

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Управління туризму, рекреації та курортів

Одеської обласної державної адміністрації

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та вчених**

**«ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-
РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС:
СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ДЛЯ УКРАЇНИ»**

10 квітня 2019 року

м. Одеса

Одеса – 2019

УДК 338.488.2:640.4

L 83

P 58

Редакційна колегія:

Давиденко І. В. – к.е.н, доцент, завідувач кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу ОНЕУ;

Галасюк С. С. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Нездоймінов С. Г. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Семенов В. Ф. – д.е.н., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Лебедєв І. В. – д.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Михайлюк О. Л. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Герасименко В. Г. – к.е.н., професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу;

Іванов А. М. – к.е.н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.

Відповідальна за випуск: к.е.н., доцент **Галасюк С.С.**

Дане видання містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід на перспективи розвитку для України» (10 квітня 2019 року, м. Одеса).

У збірник увійшли матеріали кругового столу, проведеного серед науковців, та секцій конференції: «Сучасні тенденції розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Організаційно-економічні аспекти функціонування підприємств сфери туризму та гостинності», «Регіональні проблеми розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом: історія та сучасність», «Використання сучасних інструментів маркетингу в туристичному та готельно-ресторанному бізнесі», «Рекреаційний та екологічний аспекти розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу», «Впровадження інноваційних технологій у сучасному туристичному та готельно-ресторанному бізнесі».

Видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за спеціальностями «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа».

Усі матеріали публікуються в авторській редакції.

Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених (м. Одеса, 10 квітня 2019 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2019. – 881 с.

© Одеський національний економічний університет, 2019

© Колектив авторів, 2019

Соломко Р. Ю. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	487
Фроленкова М. О. ФОРМИ ПРОВАДЖЕННЯ БІЗНЕСУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	491

СЕКЦІЯ 3.

РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Апексімова Т. С. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КУРОРТНОГО ГОСПОДАРСТВА ОДЕСЬКОЇ ТА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ.....	496
Балабан І. Г. МУЗЕЇ МІСТА ОДЕСИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ.....	500
Вагіна Н. С. РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	504
Васильєва Ю.В. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ В ЗАПОРІЗЬКОМУ РЕГІОНІ.....	508
Вініченко А. В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗАСОБІВ РОЗМІЩЕННЯ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	513
Гашева А. О. ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАХІДНОГО ТА ПІВДЕННОГО РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	518
Добровольська О. І. АНАЛІЗ СТРУКТУРИ НОМЕРНОГО ФОНДУ ГОТЕЛІВ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	523
Дячук К. А. АНАЛІЗ РІВНЯ ЗАВАНТАЖЕННЯ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	528
Загоруйко В. О. РЕЙТИНГ ХАРКІВЩИНИ ЗА ОСНОВНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	532
Задаченкова Ю. А. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ.....	536
Златова Ю. В. ІСТОРИЧНІ НАЗВИ БОЛГАРСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ОДЕЩИНИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ.....	541

Секція 3

РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Апексімова Т. С., гр. Тм-511

Одеська національна академія харчових технологій
*Науковий керівник – к.г.н, доцент кафедри
туристичного бізнесу та рекреації*

Орлова Л. М.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КУРОРТНОГО ГОСПОДАРСТВА ОДЕСЬКОЇ ТА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Одеська та Львівська області належать до регіонів України з розвинутим курортним господарством, яке функціонує на основі значного потенціалу рекреаційних ресурсів. Однак, відмінності географічного положення, складу рекреаційно-туристичних ресурсів, історичних умов обумовили різну специфіку курортного господарства досліджуваних областей.

Одеська область розташована на південному заході України. На південному сході омивається водами Чорного моря, межує з Вінницькою, Кіровоградською, Миколаївською областями, а також з Республікою Молдова та Румунією. На узбережжі велика кількість лиманів (найбільші – Куяльницький і Хаджибейський), повністю чи частково відгороджених від моря піщано-черепашковими пересипами. Головні річки області – Дунай (із Кілійським гирлом), Дністер, Кодима, Савранка. Багато дрібних пересихаючих річок. Клімат Одещини помірно континентальний зі спекотним сухим літом і м'якою малосніжною зимою. Середня температура липня +21°C на півночі і +24°C на півдні, січня –5°C на півночі і –2°C на півдні. Оподи випадають більше влітку, часто у вигляді злив. У південній частині області бувають посухи. Комфортне поєднання температурного режиму і вологості повітря (середня 75 %), велика кількість сонячних днів (2200) перетворили кліматичні

умови області на цінні рекреаційно-туристичні ресурси, які використовують приморські кліматичні курорти.

Львівська область розташована в західній частині України, територія Львівщини належить до історико-географічного регіону Галичина. Область межує з Івано-Франківською, Тернопільською, Волинською, Рівненською, Закарпатською областями України. Північна частина області лежить у межах Волинської височини, Малого Полісся та Подільської височини, відокремлена долиною Дністра від Передкарпаття. На південному заході області розташовані хребти Українських Карпат. Клімат Львівської області помірно континентальний. Він формується в основному під впливом морських повітряних мас з Атлантики (значна кількість опадів, швидка зміна погоди тощо), а також континентальних повітряних мас. Зима відносно тепла, з частими відлигами, літо тепле, але не спекотне, іноді прохолодне (особливо у Карпатах), з великою кількістю хмарних і дощових днів.

Морський клімат є провідним лікувально-оздоровчим фактором для більшості курортів Одещини, серед яких Аркадія, Великий Фонтан, Лузанівка, Лермонтовський, Чорноморка (Одеська група курортів), Кароліно-Бугаз (Овідіопольський район), Затока (Білгород-Дністровський район). На території Одеської області зосереджені також великі запаси бальнеологічних ресурсів, передусім родовища мулових лікувальних грязей – Куяльницький лиман, Хаджибейський лиман, Будацький лиман, лимани Шагани, Алібей та Бурнас. Достатніми є запаси мінеральних вод. На базі бальнеологічних ресурсів функціонують курорти Куяльник, курорт Сергіївка на території Білгород-Дністровського району [3]. Курорт Куяльник має довгу історію розвитку. Перший лікувальний заклад на території курорту було відкрито ще у 1833 році. У 1873 році до курорту провели залізницю, а у 1890 році по проекту архітектора М. К. Толвінського почалось будівництво нової грязелікарні. З цього часу курорт став одним з найпопулярніших у Російській імперії. Наразі на території курорту функціонує «Клінічний санаторій імені Пирогова»,

бальнеотехнічні споруди представлені грязелікарнею, бюветом з мінеральною водою «Куяльник», лікувальним басейном з ропою.

Львівська область багата унікальними родовищами мінеральних вод (понад 200 джерел), пелоїдів та озокериту, на базі яких функціонують та розвиваються відомі курорти Трускавець, Моршин, Шкло, Немирів, Любінь Великий, Східниця. Лікувальні торф'яні грязі Львівщини представлені Немирівським, Велико-Люблінським та Моршинським родовищами. Бориславське родовище озокериту, що розташоване у Львівській області, є найбільшим в Україні. Курорт Моршин почав свою діяльність у 1878 році. Провідним лікувальним фактором курорту є мінеральні води родовищ № 1, 4 та 6. Розміщення відпочиваючих здійснюють численні спеціалізовані заклади – санаторії «Черемош», «Світанок», «Лаванда», «Дністер» та інші.

Кількість спеціалізованих засобів розміщування Одеської області у 2017 році становила 321 одиницю. Це майже 20 % від загальної кількості відповідних закладів України. Одноразова місткість санаторно-курортних закладів Одещини становить 42167 місць (ліжок), переважна більшість з них сконцентрована на базах та в інших закладах відпочинку (88 %) та у санаторіях (6 %). Кількість оздоровлених осіб у закладах курортного господарства області протягом 2017 року становила 226003 осіб (15 % від загальної кількості оздоровлених в Україні), тобто на одне місце в спеціалізованих засобах розміщування Одещини припадає 5 оздоровлених за рік (табл. 1).

Табл. 1. Основні показники діяльності спеціалізованих засобів розміщування Одеської та Львівської областей

Показники	Кількість закладів		Одноразова місткість закладів		Кількість оздоровлених	
	Од.	Частка від загальної кількості закладів в Україні, %	Місць	Частка від загальної кількості місць в Україні, %	Осіб	Частка від загальної кількості оздоровлених в Україні, %
Україна	1641	100	225638	100	1526013	100
Одеська область	321	20	42167	19	226003	15
Львівська область	60	4	14635	6,5	116465	8

У Львівській області функціонує 60 підприємств, в яких зосереджено 14635 місць. 58 % від загальної кількості спеціалізованих засобів розміщування регіону належать до санаторіїв, 23 % становлять бази та інші заклади відпочинку. Протягом 2017 року санаторно-курортними та оздоровчими закладами Львівщини було оздоровлено 116465 осіб, тобто 8 % від загальної кількості оздоровлених в Україні, на одне місце в спеціалізованих засобах розміщування Львівщини припадає 8 оздоровлених за розглянутий період [2].

Аналізуючи рекреаційні ресурси та курортне господарство Одеської та Львівської областей нами були виявлені наступні спільні та відмінні риси:

– рекреаційні ресурси, на основі яких функціонують санаторно-курортні заклади Одещини є більш різноманітними (кліматичні ресурси, родовища мулових грязей та мінеральних вод), провідні курорти Львівщини переважно використовують у лікувально-оздоровчих цілях родовища мінеральних вод та пелоїдів;

– курортне господарство Одеської області у порівнянні з відповідним господарством Львівської області є більш потужним: приблизно у 5 разів є більшою кількістю закладів, у 3 рази вищою є їх одноразова місткість;

– у структурі закладів санаторно-курортного господарства Одеської області переважають бази та інші заклади відпочинку, у структурі Львівської області – санаторії;

– ефективність використання місць у санаторно-курортних підприємствах Львівщини є вищою ніж у аналогічних закладах Одещини.

Список використаних джерел:

1. Лікувальні курорти України / туроператор «Український дом». – Режим доступу: <https://ukr-dom.com/ua/lechebnyye-kurorty-ukrainy>.
2. Колективні засоби розміщування в Україні у 2017 році : статистичний збірник / Державна служба статистики України; відп. за випуск Кармазін. – К., 2018. – 142 с.
3. Стафійчук, В. І. Рекреалогія : навчальний посібник / В. І. Стафійчук. – К.: Альтерпрес, 2006. – 264 с.